

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maračnine in oznanila (inzerate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 31.

V Ljubljani, v sredo 8. februarija 1893.

Letnik XXI.

Obeti.

Že v drugo smo v primeroma kratkem času slišali iz vladnih ust, kaj se bo vse storilo v socialnem obziru. V novem vladnem programu imamo zopet cel odstavek, ki govori v tej stvari. Obetajo, kakor so obetali; Bog daj, da bi ne izpolnovali tako, kakor so izpolnovali dosedaj. Varovati srednje stanove, poravnati socialna nasprotstva, okrepjevati slabe sloje družbine, bojevati se proti izgredom sebičnosti, to so jako lepe besede. Toda ne zameri naj se nam, če jim tako brez vsega ne verjamemo.

Seveda smo prepričani, da je nekaterikom pač le na tem, da se nemški jezik proglašajo za državni jezik in da je blagovrnim zastopnikom, ki se imenujejo nemške liberalce najpoglavitejša skrb, počasi pod vladnim varstvom braniti „spremembo narodne posesti“. To narodno posest si seveda razlagajo nemški gospodje po svoje. I. no sprememba narodne posesti bi bila vsaka sprememba, ki bi n. pr. Čehom v Šleziji dala kaj pravice, ali ki bi pomagala dvetretjinski večini slovenskega prebivalstva na Moravskem do večine v deželnem zboru; krivica bi se godila nemštvu, če bi naš tožni Korotan kaker-koli v javnosti pokazal svoje naravno lice, če bi na Spodnjem Štajerskem Slovenen v čemer-koli se ugodilo. Tako je umevati besede vladnega programa. Pomen nemščine se mora vbiti siloma ljudem v glavo, in s pomenom nemščine tudi pomen nemštva in njegovih jako na široko razpeljanih skomin in s pomenom nemštva seveda tudi — nemštvo samo; samo ob sebi se pa umeje, da se pri tako idejalnih namerah to „spremembi narodne posesti“ niti govoriti ne more.

Narodna posest je intabulirana — nemštvu. To je prvo načelo, kdor tega ne umeje, hkrati ne umeje vladnega programa. O tem je mnogo starih in „skušenih“ mož prepričanih. Saj so prepričani še o marsičem drugem, n. pr. to, da je važnejši vlada neke mlade, pravičnosti popolnoma nasprotne stranke, nego pa vlada — božja. Nemški liberalci morajo vladati, ker sicer bi bilo celo lahko mogoče, da se kaker-koli omeji rastoča revščina in propad kmečkoga ali obrtnega stanu, sicer bi bilo celo mogoče, da bi katoliška cerkev dobila kaj svojih — pravic in morda bi se tako celo vera in nravnost povzdignili mej ljudstvom, kar bi povspeševalo častno in večno srečo državljanov. To pa ne sme biti, zakaj kdor ne išče v liberalnem nemštvu svoje sreče, ni za rabo pri nas. —

Verska šola ima pač le zakoten pomen, saj ž njo niti pomen nemškega jezika ni v zvezi. Beži, prijatelj ljudstva, če tega ne umeješ! V Avstriji ne boš za — ministra. Tistim zaupaj, ki vladajo, kakor jih je zaupalo njih obilo pri raznih slučajih, tudi ko je bilo treba šteti cesarskega denarja milijone. Plačuj mirno svoje davke, bodi pokoren gospodi in živi kot katoličan in Sloven, če imaš — s čim! K večjemu se še v slovesnih prilikah lepo odkrij in ponižno zakliči: živio — liberalni ustavi in njenim zastopnikom! Sicer pa bodi prepričan, da je dobro zate in za vse druge, ker v ustavni državi sploh slabo biti ne more. Tako vsaj so trdili pred leti.

Tako se potem ne boš brigal zato, kaj je poglavitna stvar in ne boš premišljeval po nepotrebnem, kam so splavali tisti obojci, ki si jih slišal ob otvoritvi našega slavnega državnega zbora.

Sedem različnih postav se je takrat obetalo.

Vse so bile seveda nadahnuene ljubezni do tebe. Dejali so:

1. Socialna nasprotstva mej delodajalci in delavci se morajo poravnati;
2. mali obrtniki se morajo podpreti;
3. določila o zavarovanju delavcev proti nezgodam se morajo razširiti;
4. kmetske zadruge se ustanové;
5. vsi se prisilijo, da se zavarujejo za ogenj;
6. živila se ne smejo več ponarejati. Kdor bi se to drznil, bo kaznovan;
7. vode se bodo vpravnavale v posamnih kraljestvih in deželah.

Par takih načrtov je zakopanih v — obrtnem odseku; drugi pa — ne ve se kje! Vsa kraljestva in dežele pa so skupno združene s plemenito Nemčijo in bogatim Laškim politično in kupčijsko. Železnice imajo sicer v kljub temu manj vožnje; kmetu gre žito v — nič, živina skoraj prav tako, a zato imamo — valuto, okrepljeni Lloyd in podunavsko parno družbo. Pravijo, da se kapitalistom in židom sploh dobro godi; tudi prekupei se ne pritožujejo. To pravijo; h krati pa kriči in vpije vse javno življenje, da propada kmet in mali obrtnik. — — — Škoda za lepi konservativem! Kmalu ne bo kaj več — konservirati!

Liga + 12.

Spomin na prvi slovenski katoliški shod.

(Govor podpredsednika, mil. prelata g. dr. Andreja Čebašek-a, pri 24. občnem zboru katoliške družbe dné 5. februarija 1893.)

„Naša katoliška družba je postala letos polnoletna; kajti danes praznuje 24. občni zbor. — Po-

LISTEK.

„Ribičev maček“.

(Predpustna.)

Stari Ribič je bil že zdavnaj pod zemljo, Ribičevka je bila pa tudi priletna in bolebna. Imela sta jedinega sina Toneta, ki je bil izučen čevljar. Da poveča sebi in materi zaslužek, lovil je Tone zlasti postne dni tudi ribe in rake ter jih nosil gospodom v župnišče. Kadar tam niso vseh vzeli, nesel je ostanke v prodajalnico k Zoretu. Navadno sta kar zamenjala, Zore je postavil pred Toneta merico slivovke, ta mu je pa izročil rake. Slivovko je rad imel Ribičev Tone. Toda lotile so se ga še druge, veliko hujše skušnjave.

Tonetu je začela dišati svinjina, ki se je sušila po vasi v podstrešjih. In kadar ga je poželjivost le prehudo napala, ne bodi len, spravil se je po noči kar gori v šije*) nad meso. „Kaj, če vzamem klobaso ali košček mesa“, je mislil sam pri sebi, „gospodarju se ne bo poznalo dosti, meni pa le zaleže!“

Dlje časa je šel Tonetu grešni posel srečno od rok, toda neko noč ga zasačijo, ko je pri Hrastarjevih lezel s celim svinjskim plečetom iz podstrešja.

* Tako pravijo na Dolenjskem prostoru pod streho nad ognjiščem, kjer sušijo svinjino.

Da mu je Hrastar dobro pretepel grešno kožo in preiskal rebra, ni treba posebej praviti; tri tedne je Toneta neznansko sklelo in peklo v psih. Ali te bolečine niso bile največje hudo.

Najbolje ga je bolelo to, da so ga ljudje po dogodku pri Hrastarjevih prekrstili ter ga začeli nazivati „Ribičev maček“ ali pa kar „maček“. In tako se ga je prijelo to novo ime, da mu odsihodob ni rekel nihče drugače. Tonetu je dejalo to silno hudo, a pomagati si ni mogel.

V adventu je šla stara Ribičevka za starim svojim pod zemljo, na svete Lucije dan je bil pogreb. „Maček“ je jako žaloval za materjo, rad jo je imel. Zdaj sam ni vedel, kaj bi počel. „Tak dolgčas je, da ni prestajati“, je tožil, „pa nobene ženske pri hiši! Druzega ne kaže, kakor da se oženim. Vsak jo dobi, Tone jo bo tudi. Tako je!“ Tako je tešil samega sebe in sklenil, da se oženi še ta predpust, ako Bog dá.

Treba je bilo seveda najprvo dobiti nevesto. Za Komarjevo Jero je „Maček“ že od nekdanj rad pogledal. „Kaj, ko bi mi bila ta namenjena!“ si misli sam pri sebi. In res, ko je šel k Jeri tretjič v vas, bil je med njima ta pomenek, da se vsameta še ta predpust.

Prišel je predpust, ženitve veseli čas. Preej po sv. treh kraljih tisti petek gresta „Maček“ in Jera v župnišče. Jera je ostala zunaj na hodišču, da posluša pri vratih, kaj bodo gospod rekli, „Maček“ je pa stopil nalanko v sobo.

„Oženil bi se, gospod župnik, ako je vaša volja“, izpregovori bojazljivo.

„Zakaj ne“, pravi gospod župnik, „star si dosti, samo ženitovanjske zglasnice je treba, pa neveste seveda. Katero si pa izbral?“

„Jera!“ zakliče „Maček“ razradoščen, obrnivši se nazaj proti vratom, „kar notri pojdi, gospod pravijo, da bo!“

Jera vstopi počasi in strahoma. Zaročencema veli župnik sestiti in kmalu je bil spisana in podkrižan ženitovanjski zapisnik.

V nedeljo potem je bil „Maček“ na oklicih. Poredni ljudje se gredoč od jutranje maše niso druzega menili, kakor o „Maček-Komarjevi“ svatbi.

„Kaj neki misli Jera“, so se čudila dekleta, „Mačka bi pa vendar ne vzela za celi svet ne!“

„Beži, beži, kaj ne veš, da jo zdaj vsak dobi, če le hlače ima!“ so se šalile druge.

V nedeljo popoldne po oklicih je bila poroka. Svatov ni bilo mnogo, gostija tudi ni bila posebno velika. Godlo se je seveda in plesalo, pa Jera je malo plesala. Držala se je le žalostno in največ je sedela sama za mizo.

„Jera, kaj se držiš, kakor kislá kumara!“ jo je osrčeval „Maček“, „ako ne boš danes vesela, nikdar ne boš! Hej, Jurij! naredi tisto hitro, saj veš, da greva z Jero!“

Jurij je ubogal ženina. Jera je poplesala z „Mačkom“ dvakrat po hiši, pa v sredi polke se je skesala ter sedla zopet za mizo z izgovorom, da

trebna je pa čedalje bolj, da budi in utrjuje svoje člane in druge verne, nasprotnike pa krepko zavrača in odbija. V obojem oziru skrbno dela, kolikor dopusté malo ugodne razmere in piéle moči. Osobito velika zapreka jej je vedni razpor pri našem malem narodu.

Zlasti si dandanes pri nas strogo nasproti stojita dva tabora, namreč: liberalno-napredni in konservativno-katoliški tabor: zjedinenje med njima ni mogoče, ker so si nasprotna njujina načela; tu odločno katoliški verniki, tam veri in cerkvi nasprotni narodnjaki. Zato je pa tudi sad ali dejanje obojne strani čisto različno.

Ta nasprotni sad se je minolo leto prav drastično pokazal pri dveh dogodkih, katera prav živo kažeta globoki propad med obema taboroma; dogodka, kakoršnih še ni doživela bela Ljubljana, odkar stoji; dogodka, zapisana v knjigo slovenske zgodovine z zlatimi, oziroma črnimi črkami, ta zanimiva dogodka sta: Liberalna stranka je minolo leto dovolila in vpeljala (javno) hišo nesramnosti; katoliški Slovenci smo pa osnovali in častno završili prvi slovenski katoliški shod. Prva naprava odpira na stečaj široka vrata v pregreho in pogubo; druga budi in oživlja katoliško zavest za resnični, vsestranski blagor in napredek naroda našega.

Ker je prva naprava k sreči že prestala, zato o njej le kratke besede.

S to napravo je liberalna stranka slovenski Ljubljani pritisnila črn pečat, sebi in mestu v sramoto. Vse se je zavzelo nad takim činom. Pohujšanje se je širilo, kakor huda povodenj; glas nevolje je donel od vseh stranij; pobožni so zdihovali in molili; odločni so oporekali in podpise nabirali; tudi naša katoliška družba, z mnogimi podpisi podprta, je vložila svojo prošnjo in oporeko zoper to napravo. „Sramota!“ so pisali in vpili katoliški časniki; sramota, da se privoli tak ostuden obrt. Hinnavski liberalni časniki so pa drzno pisali, da delamo pohujšanje katoličani, ker smo po dolžnosti razglasili to spodtikljivo stvar, sebe pa so potuhnjeno izgovarjali, nalik kakor v basni volk, ki dolži nedolžno jagnje, da mu kalí vodo.

Ali ni bil žalosten ta napredek napredne stranke? K sreči in v občno veselje je kmalu prestala ta nesramna beznica. Naj bo pokopana na veke, pokopana daleč od bele Ljubljane v krtovi deželi! Naši skriti liberalci pa s to napravo niso pridobili niti sebi časti, niti narodu koristi. Sami so se morali sramovati tega nič vrednega zmeneta.

Verni katoličani smo pa napravili minolo leto prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani. Ker taki shodi dandanes niso nič novega, in jih tudi sv. oče priporočajo, se je tudi pri nas ta ideja in želja čedalje bolj budila in vkoreninila tako močno, da se je obelodanila. Potrebe takega shoda ne bom tu pojasnoval; jasna je slehernemu, kdor ima zdravi um in dobro voljo, ter pozná potrebe naše dóbe in osobito našega vernega naroda; vsaj ta hrepeni po

dela Jurij prebitro. Drugi dan popoldne so se razšli svatje.

„Maček“ je bil zdaj povse drugačen človek. Postal je resen in molčljiv ter priden čevljar, da malo takih. Dela je imel vedno dovolj, še preveč, kajti je bil jedini čevljar v celi vasi, ki je brojila nad osemdeset števil. Dobil je dva pomočnika in jednega vajenca, pa so še komaj izdelovali. Pomočnikoma ni le urezaval, ampak tudi sam je šival in tolkel po deski še pozno v noč, da je kar odmevalo po Ribičevi hiši, da izvrši do nedelje vsa naročila. Jera se ni kesala, da ga je vzela. Sprva ji je dejalo seveda silno hudo, da ji kličejo moža za „Mačka“, — samo pomočnika in vajenec sta mu rekla: mojster Anton — sčasoma se je navadila tudi tega nečednega imena.

Ob nedeljah zjutraj je raznesel jeden pomočnikov naročeno obutev po vasi, imenitnejše hiše je počastil mojster sam s svojim pohodom. Popoldne se je šel „Maček“ po obedu najprvo sprehodit, najrajši na Jerinov grič, od koder se je lepo videlo po vasi in po celi dolini; po sprehodu jo je zavil v gostilno Salomonovo. Tudi tu pri pijači se je držal modro in je malo govoril, dasi je precej pil. Le takrat se mu je razvedrilo lice, kadar je mogočno odprl roženo tobačnico in dajal gostom pri mízi nosljati. Nosljal je že, predno se je oženil in bil na tobačnico najbolj ponosen, kajti razven njega sta jo imela v celi vasi samo župnik in učitelj.

(Dalje sledi.)

zbojšanju svojih razmer in se zato rad navduši za vsako dobro stvar, katera mu je v pravo korist.

Da bi se v tej važni stvari katoliškega shoda vse dobro osnovalo in izvrševalo, izvolil se je v Ljubljani, središču vse Slovenije, pripravljalni odbor. Ta je postavil po vseh slovenskih pokrajinah podobore, sestavljene iz vrlih mož. Za razne predmete in potrebe katoliškega zbora je osnoval dotične odseke, namreč: za versko šolo, za krščansko védo in umetnost, za socialne zadeve in katoliško življenje, za katoliški tisk in narodno organizacijo. O vseh teh predmetih se je opetovano in temeljito posvetoval pripravljalni odbor, pomnožil se je s člani raznih odsekov in drugimi strokovnjaki; rad je sprejemal njihove modre nasvete, kakor tudi dotične dopise raznih podoborov iz drugih okrajin.

Ponižno in spodobno se je pripravljalni odbor tudi obrnil do vseh premilostljivih škofev slovenskih okrajin in prosil presvetle za dober svet in pomoč pri težavnem delu. In glej, vsi so mu preprijazno odgovorili, oziroma udeleženje in sodelovanje obljubili.

Tako je ta odbor cele mesece marno deloval in vse potrebno oskrboval za srečno in častno izvršitev katoliškega shoda. Osobito si je po modrem posvetovanju izvolil in naprosil izvrstne govornike iz vseh pokrajin, pred vsem milostljive vladike, kateri niso bili zadržani, potem domače duhovnike in lajike ravno tako iz vseh drugih krajev, s Štajerskega, Primorskega in Koroškega.

Začel se je katoliški shod prav sijajno s slovesnim zvonenjem po vseh ljubljanskih cerkvah in z javno službo božjo v stolni cerkvi med nebrojno množico pričujočega vernega ljudstva iz vseh stanov. Zvečer je bil prvi uvodni govor na starem strelišču. Drugi dan po pontifikalni škofovi maši so bili na raznih krajih dogovori v odsekih, in zadnji dan so bili slavnostni govori v stolni cerkvi in na strelišču, ki so obsegali razne predmete katol. shoda.

Pripravljalni odbor je imel na razpolaganje dovolj sposobnih govornikov. Še marsikateri se je ponujal, vsiljeval se pa ni nihče, razven g. Svetca.

Ker se je (pozneje) po shodu veliko govorilo o g. Svetcu in Ciril-Metodovi družbi, katero je hotel on na shodu zastopati, kakor da bi se jima bila krivica godila od strani pripravljalnega odbora in katoliškega shoda, in se je zato odbor in shod krivo sočil in lažljivo obrekoval, hočem to neljubo stvar nekoliko pojasniti in opravičiti pripravljalni odbor in katoliški shod, kateremu so hoteli ljubeznjivi liberalci s krivičnim obrekovanjem podkopati čast in veljavo.

Toda išč ima kratke noge, in kakor senca zgine v luči resnice. Vsa ta reč je v resnici taka-le:

Kakor je obče znano, ima družba sv. Cirila in Metoda pglavitni namen, braniti in ohraniti slovensko narodnost. V to svrhu si je osnovala po vseh slovenskih pokrajinah mnogo podružnic, napravljaja redoma shode in veselice, pobira radovoljne prispevke, vzdržuje in podpira verske narodne šole in otroške vrte itd. Vse to je dobro in hvalevredno, in kdo sme grajati tak dober namen te družbe? Tudi pripravljalni odbor in katol. shod je radostno spoznal lepo nalogo te družbe. Ni (nam [mu]) bilo všeč to, da je v družbinem odboru večina liberalnih članov, kateri bi utegnili kedaj svoj vpliv zlorabiti. Zato smo želeli nekoliko spremembe društvenih pravil. To je bilo vse, kar se je omenilo; razumni človek v tem ne more najti nobene krivice.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. februarija.

Nova večina. Vsi avstrijski listi se pečajo z vladnim programom za novo večino. Izimši oficijoznih, ni nobeden z vladnim programom zadovoljen. Liberalna „Neue Fr. Pr.“ pravi, da se vlada moti, če misli, da mej konservativci in liberalci ni nobenega nasprotja gledé na pravično razdelitev davčnih bremen, ohranjenje in varstvo srednjih stanov in povzdigo nižjih društvenih razredov. Ta izjava je pomenljiva, ker se je dosedaj rado naglašalo, da se naj politična vprašanja potisnejo v ozadje, da bode mogoče vzajemno delovanje parlamentarnih strank. Levičarski listi sami so večkrat to zahtevali. Mi smo že večkrat naglašali, da je še večje nasprotje v gospodarskih vprašanjih, nego v političnih, da torej na nobeno skupno delovanje niti misliti ni. Sedaj pa to pritrjujejo tudi levičarski listi. — Vse vladno prizadevanje je bilo zastoj.

Nič ni pomagalo, da je grof Taaffe se oziral na vse levičarske želje pri sestavi programa. Levica sama je izjavila, da neče sodelovati z načelno nasprotnimi strankami, ali to bi se reklo z drugimi besedami, da neče sodelovati s Hohenwartevim klubom. Izvrševalni odbor, kakeršnega želi vlada, se pri tacih razmerah niti osnovati ne da. Z vladnim programom niti Poljaki neso zadovoljni. Izjava poljskega kluba ni drugzega, nego neka bolj rahla odklonitev. Poljski listi pa precej odločno pišejo. Od prvega do zadnjega so proti temu, da bi se nemščini postavnim potom priznala kaka prednost. Državnega jezika bodo Nemci vsekako še dolgo čakali. — Vsa sestava vladnega programa pa tudi kaže, da Plener in tovariši neso najboljši politiki. Ko bi bili stvari bolje preudarili, ne bili bi zahtevali, da se v vladnem programu tako naglašá dualizem in da je z njim končana preosnova države. S tem so od sebe odrinili konservativno plemstvo češko. To plemstvo ima v rokah odločitev o češko-nemški spravi. Ker je mej konservativnimi plemenitaši vsekako več tacih, ki neso baš naudušeni Čehi, bi bile vsekako mogoče, spravo spraviti v tir, ako bi bili pametno postopali. Sedaj to ni več mogoče, ko so se v vladni program vtihotapili določbe, ki morajo iz vsega arca žaliti kneza Schwarzenberga.

Državni zbor je včeraj imel zopet sejo. Posvetoval se je o obrtnih šolah. Za obrtnimi šolami pa pridejo na vrsto ljudske šole. Pri tej priliki se pa v zbornici vname zopet burna debata. Stranke bodo zopet označile svoje stališče v šolskem vprašanju. To so sicer že storile pri centrali učnega ministerstva, ali v tem času je pa izšel vladni program za novo večino. Sedaj imajo stranke prilžnost, pojasniti svoje stališče nasproti vladnemu programu o šolskih stvareh. V klubih so sicer že to storile, ali potrebno je, da to storé tudi v zbornici, kjer bode vlada morala odgovarjati. Dobro je, če Gauča prisilijo, da kaj natančnejšega pové, kajti on vse misli storiti v šolskem oziru administrativnim putem. Tudi v jezikovnem oziru bi ga bilo dobro opomniti, da nam pové, kaj v šolskem oziru on razume pod narodno posest, ali morda vsako nemško šolo na slovenskem Koroškem in Štajerskem. Prepričani smo, da konservativni poslanci storé svojo dolžnost in grofu Taaffeju isbijejo iz glave misel na konservativno-liberalno večino, na katero je že toliko sidal.

Cerkvena politika na Ogerskem. Agitaciji proti civilnemu zakonu se nameravajo upreti liberalci z nekako protigagitacijo. Vsem ogerskim občinam se predloži nekaka adresa v podpis, v kateri se izreče vladi zahvala za ugodno izvršitev vrenjenja vslute in pritrjenje vladnemu cerkveno-političnemu programu. Občinski zastopi bodo najbrž podpisali to adresu, kajti v njih so največ vladni privrženci pri znanih svobodnih volitvah na Ogerskem. Te izjave bodo potem liberalci razglašali za pravo narodno mnenje. Da bi pa svet ne vedel, iz katere kovačnice vse to prihaja, se je ta misel sprožila v zastopu somogyeškega komitata, v katerem imajo večino skrajni levičarji. V resnici pa ta sklep le potrjuje, da so mej vladno stranko in Avstriji naravnost sovražno skrajno levico kaj tesne vezi. Poslednja je le nekako vladno orodje. Kar si vlada sama ne upa storiti, zato pa najme skrajne levičarje, ki po svojem stališču nemajo toliko ozira. Tako je tudi v tem slučaju. Na željo vlade ali pa Tiszine skupine je skrajna levica vprizorila to komedijo, ki pa liberalcem ne bode dosti pomagala.

Autonomija Alzacije in Lotaringije.

Pri letošnjem posvetovanju o proračunu deželnega odbora alzaško-lotarinskega je odbornik Petri naglašal zvestobo Alzacije in Lotaringije do nemške države. Izrekel je pa govornik željo, da se deželna avtonomija razširi in iz teh dveh dežel napravi nova nemška zvezna država. Za uradnike se naj nastavljajo domačini. Pa tudi drugi govorniki govorili so v tem smislu. Gotovo pa ni, da bi v Berlinu že toliko zaupali Alzačanom, da bi privolili v tako razširjenje deželne avtonomije.

Panamski škandal. Zagovarjanje bode Lessepsa, Effela in tovariše še stalo lepo svoto denarja. Ne le, da se dadó zagovorniki dobro plačati, temveč tudi časopisi mnogo dobé. Prinašajo se posebne priloge, v katerih se tiskajo govori zagovornikov. Teh prilog gotovo ne prinašajo časopisi zastoj, temveč jih zatoženci jako dobro plačajo. — V kratkem začne se nova preiskava v panamski

(Dalje v prilogi.)

aferi. Našli so namveč več imen podkupljencev. Sedaj le še iščejo novih dokazov, ker na same Artonove sezname še ne morejo nobenega obsoditi. Koliko jih pride v preiskavo, se še nič gotovega ne poroča. Nekateri govoré o 40, drugi o 104, tretji zopet celó o 1010. Poslednje število je pač malo pretirano. Proti osmim, mej drugim proti Rouvieru, se pa preiskava ustavi.

Anglija. V četrtek predloži vlada zbornici irsko predlogo, potem pa kmalu volilno reformo. Žal, da je vedno manj upanja, da bi Gladstone mogel dovršiti svojo veliko nalogo. Pri dopolnilni volitvi v Huddersfieldu zmagali so vladni nasprotniki. Že 60 let so liberalci zastopali ta volilni okraj ali sedaj so propali. Ta poraz liberalne stranke bode imel jako slab vpliv. Bati se je, da se že tako neznatna vladna večina skrbi, ker ta ali oni poslanec morda prestopi v opozicijo, videč, da liberalci izgubljajo zaupanje. Opozicija dobila bode večji pogum. Mandat v Halifaxu je tudi dvomljiv, ker delavci neso odločno za vlado.

Japan. V Japanu se začinja neko Angležem nasprotno gibanje. Zbornici poslancev je došla prošnja z 88 podpisi, da naj se vsi Angleži itirajo iz dežele. Vsi japonski listi jako srdito pišejo proti Angležem. Za angleško vlado pač ni ugodno, da se tako začinjajo nove težave v Aziji, kakor bi že ne imela dovolj skrbi zaradi Egipta, Maroka in Ugande.

Socijalne stvari.

Verska šola — z dnevnega reda! Tako govoré zadnje dni imenitni gospodje. Kdo jim more kaj? — Kaj zato, če je loža uvela framasonske šole v ta namen, da ž njihovo pomočjo sterc oltarje in — prestole. Jeden prestol več ali manj, samo da napredujemo. Čudna taka logika! Zastonj sicer framasoni na vseh konceh sveta kričé, kaj nameravajo z — brezversko šolo. Pred kratkim so se zopet izjavili gledé šol v Tunisu, koder se šola velika večina otrok v verskih šolah, da to nikamor ne gre. Loži, pravijo, je v tem naloga že davno in jasno odmerjena. Framasoni vodijo republiko doma in — povsod. Seveda reveži niso še dosegli svojega vzora; popolnoma po njihovem načrtu je osnovana še le jedna šola in vzgojevalnica, namreč v Tempuis za pariške revne otroke. Tam se vzgajata skupno oba spola; pravijo, da se tako „silovito krepí pravost“. Deklice in dečki so skupno v šoli, v delavnici, pri igri, do 16. leta; tudi — telovadijo in — kopljejo se skupaj. Deklice pri tem dajó menda dobre vzglede dečkom. Včasih se prirejajo „tibe svečanosti ljubezni“. — O Bogu ni niti v berilih niti v pesmih — besedice. Tak je idejal — lože! Da se tem preje tudi naša domovina osreči s takimi šolami, zato veljaj in se krepí geslo: verska šola — z dnevnega reda! Potem bo vsaj mogoče, da se prav po pravici kaznujejo listi mračnjaki mej vzgojevatelji mladine, ki imajo še kaj — vere, kakor se je pred kratkem dogodilo v pariškem mestnem zboru. Mestni svetovalec Faillet je namreč ondudaj tožil že 36 let delujočo šolsko voditeljico Sikard teh le grozovitih pregreh: ona hodi v cerkev, občuje s klerikalnimi družinami, pohujšuje v tem smislu otroke in jih celó opominja, naj sprejemajo svete zakramente! — Verska šola — z dnevnega reda!

Cerkveni letopis.

Jubilej sv. Očeta na Angleškem.

Katoliški Angleži se tudi po vseh krajih pripravljajo, kako bi najdostojneje proslavili jubilej sv. Očeta. Že 11. maja vlanskega leta so angleški škofje pri svojem letnem shodu sklenili, da se v imeu vseh katoličanov angleških izroči papežu udanostno pismo o priliki njegovega jubileja. Romarji, katerih se obeta jako mnogo, ponese v Rim adreso. V njej se spominjajo, da tudi Angleški katoličanje, mali delček papeževe družine, spoštujejo v papežu Kristusovega namestnika in so mu pokorno vdani, da občudujejo modrost in srčnost Leona XIII., ki petnajst let sem vlada sv. cerkev. Potem pravijo:

Vender razven teh silnih nagibov, ki so za vse splošni, nas katoličane angleške še prav posebni vežejo z Rimom in z Vašo Svetostjo. Jeden Vaših prednikov na rimskem škofijskem sedežu, slavni svetnik Gregor Veliki se imenuje pri Badi častitljivem zasluženo „Apostelj Anglije“, ker je on prvi

poskusil spreobniti poganske Anglo-Saksonce. Ta je zasadil sv. cerkev mej Angleži in ustanovil metropolitni sedež kenterbriški, katerega nadškofje so devet stoletj nepretrgano prosili pri rimskih papežih za palij in ga dobivali, s tem slovesno pričujoč, da ima angleška cerkev izvor in oblast od rimske cerkve. Vsa ta stoletja jih je mnogo romalo iz Anglije v Rim vseh stanov, duhovnikov in posvetnjakov, nekaj iz pobožnosti, nekaj pa zato, da bi sv. sedežu, materi vseh cerkvá, predložili v razsodbo težavna cerkvena vprašanja. Da se spominjamo mej mnogimi samo jednega slučaja, ki se je prigodil pred več nego tisoč leti; l. 847 je jeden vaših slavnih prednikov, ravno s tem imenom, kakor je ima Vaša Svetost, sv. Leon IV. milostno in z veliko svečanostjo sprejel mnogobrojno poslanstvo vseh stanov iz Wessekskega kraljestva na Angleškem; in valed goreče prošnje Eteloufa, kralja njihovega je birmal mladega Alfreda, najmlajšega kraljevega sinu, komaj sedem let starega, posinovil ga je in mu je prorokoval, da bo prihodnji kralj.

Po razkolu kralja Henrika VIII. v 16. stoletju in pozneje za Elizabete in njenih naslednikov so katoličanje angleški ostali zvesti sv. Sedežu, da si so bili več nego dve stoletji najkrutejše preganjani. V teh težavnih časih je ljubezen in skrbnost rimskih papežev v vsakem obziru skrbela za potrebe trpečih katoličanov.

Častitljivi kolegij sv. Tomaža v Rimu in druga semenišča ustanovljena po raznih krajih v Evropi so bili delo apostolske ljubezni. Odtod je prišlo toliko blagih duhovnikov in spoznavalcev, ki so z neizrecnim trudom in celo s svojim življenjem vzdržavali tleči pepel vere na Angleškem. Jedna slava vašega vrhovnega pastirstva je, da ste dvignoli v čast altarjev bl. kardinala Jan. Fisherja, bl. Tomaža Mora in še drugih slavnih junakov, ki so prelili svojo kri na Angleškem za katoliško vero in v znamenje njihove zvestobe rimskemu papežu, po glavarju cerkve in namestnika Jezusa Kristusa.

Ti časi so prešli, in v sedanjih dneh niso katoličani samo brez preganjanja na Angleškem, marveč po vsem širnem vladarstvu njihove milostne kraljice Viktorije ima katoliška cerkev najpopolnejšo svobodo. Povrnitev miru ni zmanjšala trajne ljubezni papeževe za naše kraje. Papež Pij IX., slavnega in svetega spomina, je zopet vzbudil hijerarhijo na Angleškem, katero je sv. Gregor ustanovil; cerkev rimska je tedaj na novo postavila vrsto apostolskega nasledstva v 19. stoletju, ki se je na Angleškem v 16. pretrgala. Palij, ki ga je nadškof vestminsterski prejel od sv. očeta in katerih je pred kratkim Vaša Svetost blagovolila poslati našemu novo postavljenemu metropolitu, pričuje, da je katoliška cerkev Angleška v naših dneh ravno tako zjedinjena z rimskim škofom, kot je bila v dnevih sv. Gregorija, sv. Anzelma in sv. Tomaža. — Nato izražajo svoj protest proti krivicam, ki jih imajo sv. Oče prestajati s tem, da se jim v njihovi lastnini krati svoboda in žele, naj bi Bog, ki je v tako slavo odičil papeževanje njihovo, pomnožil njihove moči in podaljšal njihove dneve, da bi še za svojega življenja videli zmagoslavje pravice in miru.

Cath. Times.

Apoštolat sv. Cyrilla a Methoda.

Začetkom pretečenega meseca se je ustanovilo na posvečenem Velehradu novo društvo kot spomin na proslavo slovanskih apostolov, bratov sv. Cyrila in Methoda, z naslovom: „Apoštolat sv. Cyrilla a Methoda“. Namen mu je delovati za to, da se slovanski sinovi v sv. veri utrdé, oni pa, ki niso udje sv. cerkve, da se spreobrnejo in vrnejo v njeno naročje. Društvo je že od sv. Stolice potrjeno.

Široka cesta.

V Londonu je bil zbor liberalne Unije vseh veroizpovedovanj. Jako zanimive besede je spregovoril dekan iz Winstchestra, anglikanec: „Naredimo v našo Unijo kar je mogoče široka vrata, da se tudi socijalni demokratje in darwinisti sprejmejo. Širja vrata ko bodo, tem več jih pride.“ — Čudno, v katoliško cerkev peljejo ozka vrata in vendar sprejme več ljudij katolicizem kot anglikanizem. Samo široka vrata ne pomagajo. Liga +38.

Liga „Ave Marija“ na Francoskem.

Francoski katoličani so se združili v ligo „Ave Maria.“ Namen jej je: 1. delovati za papeževo neodvisnost; 2. odpraviti protiverske šolske postave;

3. odpraviti one postave, vsled katerih morajo duhovniki in bogoslovci k vojaškim vajam; 4. svobodo cerkve v obredih in delih usmiljenja; 5. volitve katoličanov v parlament in 6. varčno in pošteno oskrbovanje javnega denarja. Liga nima nobenih pravil, da je vlada razpustiti ne more. Ud postane vsak, kdor moli v njen namen in v tej meri deluje.

Liga +38.

Evharistični kongres v Jeruzalemu.

Meseca aprila tek. leta se bode vršil v Jeruzalemu evharistični kongres, katerega sv. Oče, Leon XIII., s posebnimi brevami priporoča in blagoslavlja.

„Misel — piše sv. Oče — „evharistični kongres ravno v Jeruzalemu obhajati je jako srečna. Za tako zborovanje ni bolj pripravnega kraja, kakor sveto mesto, v katerem je naš božji Izveličar postavil to prečudno znamenje svoje ljubezni. Prepričani smo, da bodo vsi zborovalci pred vsem Boga prosili, za edinstvo vere in ljubezni onih narodov, kateri, dasi ločeni od nas, vendar nosijo krščansko ime.“ — Zborovalo se bode na Sionski gori, prav blizu dvorane zadnje večerje. Že nad 30 izhodnih škofov je napovedalo svoj prihod. Tudi šizmatiki očitno simpatizujejo. Šizmatični patrijarh jeruzalemski je na vabilo odgovoril: „Kjer so srca edina, bodo tudi duhovi kmalu jedini.“ Glavni namen zborovanja je povrnitev šizmatikov k edinstvu sv. cerkve. — Ker je naš božji Izveličar ravno pri postavljanju presv. zakramenta tako ginljivo molil za edinstvo svojih, smemo se najboljšega nadejati od tega zborovanja. Liga + 38.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. februarja.

(Petdesetletnica škofovanja Leona XIII.) Iz Celoveca, dné 7. februarja: Povodom petdesetletnice škofovanja sv. Očeta napravijo tukajšnja katoliška društva v nedeljo dné 19. t. m. v veliki dvorani rokodelskega doma slavnosten shod. Slavnostni govor bode govoril beljaški dekan veleč. gosp. G. Bittner. Rokodelski pomočniki priredé štiri žive podobe iz življenja sv. Očeta. Pred vsakim prizorom se predava primeren proslav. Začetek slavnosti ob 7 uri zvečer.

(Slovensko gledišče.) Danes se predstavlja v gledišču Mascagoni-jeva opera: „Cavalleria rusticana“. — Zbor broji 40 pevcev in pevk. Pri cerkvenem zboru sodeluje tudi 16 pevcev in pevk „Glasbene Matice“.

(O svetovnem potovanju nadvojvode Franca Ferdinanda) in njega lovstvu na divje zverine v daljnih končinah poročajo listi obširneje. Zanimivo je, da je v to svrhu zauj in njega spremstvo lovske puške izgotovil koroški Slovenec in puškar gosp. F. Antončič v Borovljah na Koroškem.

(Poroča.) Poročil se je danes v Železniki trgovec g. Henrik Plavec pl. Kellersperg z gospico Mimi Hamanovo.

(Vojaška vest.) Poveljnik 6. pehotne divizije v Gradcu, g. fml. O. Fuchs, je umirovljen; cesar mu je podelil red železne krone II. razreda. Na njega mesto pride generalmajor g. Vilj. Stanger, doslej poveljnik 68. pohotne brigade v Budimpešti.

(Slovenski romarski brzovlak v Rim.) Gledé tega danes omenimo naslednje posebnosti: 1. Posebni vlak po znižani ceni gre iz Maribora v ponedeljek, dné 10. aprila t. l., ob 10. uri dopoldne, ter odhaja taisti dan iz Ljubljane ob 2. uri popoldne, iz Gorice ob 7. uri zvečer, in prihaja v Rim v torek, 11. aprila, ob 3. uri popoldne. 2. Udeleženci se bodo sprejemali na postajah med Mariborom in Gorico, za koroške udeležence izvanredno tudi v Vidmu (Udine). 3. Tjevožnja je skupaj in naravnost, to je, preko Nabrežine, Gorice, Vidma, Mestre, Padova, Bologne in Florence; vožnja nazaj pa posamezna z vsakim voznorednim, torej tudi z brzovlakom, v teku 30 dnij po taisti progí, ali pa preko Loretto, Rimini, Bologna. Vsak udeleženec ima pravico, šestkrat izstopiti in se ustaviti. Za priključeno vožnjo iz Rima v Neapel bo za udeležence posebnega vlaka cena na polovico znižana tudi, bodisi posameznikom ali skupnemu izletu, kateri bo od tam prirejen. 4. Stanovanje, vsprejdanost itd. v Rimu oskrbljeval bo posebni odbor s tolmači in kažipotí. 5. Vlak bo sestavljen iz voz, ki bodo od Maribora do Rima brez premembe peljani, in sicer I., II. in III. razreda, kakor tudi salonski in spalni

vozovi. Kupeji bodo s številkami zaznamovani. 6. Carinski pregled prtljage bo na laški meji v vozovih. 7. Menjalnica denarja, kakor mala restavracija nahajala se bo v vlaku. 8. Vozne cene, katere se v kratkem definitivno naznanijo, bodo primeroma na polovico znižane. 9. Vozni listki naj se prej kot prej uaročujejo, skrajni čas pa do 4. aprila oskrbé, ker pozneje — če bo sploh še mogoče postreči njim — stanejo več. Za razpečavanje voznih listkov se uljudno prosi. 10. Ker bo vravnavanje voznje oskrbljeval kot strokovnjak g. Jos. Paulin v Ljubljani (mejnarodna potovalna pisarna), nadejati se je najpripravneje vredbe. Pri njem se naročujejo vozni listki, stanovanje v Rimu itd., in poizvé vse potrebno. Naj se torej vsakdo, ki v Rim pohiti, pravočasno oglasi. Pred vsem treba namreč vedeti, ali bo dovolj udeležencev, ali ne.

(Osebna vest.) Štabni nadzdravnik I. reda dr. Valentin Jančič stopil je v stalni pokoj. Izrekla se mu je ob tej priliki najvišja zahvala za njegovo mnogoletno zaslužno delovanje.

(Vtopljenec.) V nedeljo potegnili so v Smedniku pri Pongarovem mlinu vtopljenca iz Save, ki je najbrže že več mesecev ležal v vodi. Kedo da je vtopljenec, se do zdaj še ni dognalo.

(Iz Radoljice) se nam piše: Blagovolite vsprejeti v Vaš cenjeni list te-le podrobnosti: Vsled hudega mraza, katerega je povzročil pretekle dni precej hud veter, so nam zopet opešali studenci in vode primanjkuje tudi v boljših vodnjakih, tako da morajo ljudje iz naše okolice hoditi po četrture in še dalje po vode. Zamrznili so tudi potoki, ki gonijo mlino in žage in tako so morali v lancovski občini ustaviti tri žage; no sedaj je že boljše. — Jako ugoden pa je letošnji mraz našim drvarjem, oglarjem in kupčevalem z lesom, ker jim ohranja že tako dolgo časa dober saninec iz Jelovice. To li je življenje v njej od zgodnjega jutra do večera! Vse bolj živo, kakor nekdanj na veliki cesti.

(V Celovcu) se je leta 1892 porodilo 770 otrok, umrlo 730 oseb, poročilo 120 parov. Začetkom leta 1893 je štela koroška prestolnica 21.048 prebivalcev.

(Samomori.) V Weitensfeldu na Koroškem se je ustrelil dne 21. jan. krošnjar T. Stelzl. — Dne 30. jan. se je ustrelil v Trgu na Koroškem 22letni M. Demetrio iz Trsta. Zakaj? — se ne vé.

(Ženitovanje po kmetih.) Z Dolenjskega se nam piše: Največ ženitovanj se godi v predpustnem času. Velike razvade nahajaš pri ženitovanju, zlasti po kmetih. Ženitovanje traja včasih po dva dni in dve noči na strani ženina in ravno toliko na strani neveste; najmanj pa po jeden dan in noč na vsaki strani. Mnogokrat imajo pojedino že tisti večer pred poroko in potem celo noč. Zgodi se kaj rado, da pridejo ženitvanski ljudje, celo ženin, vsi „natrkanj“ pred altar. Koliko potrate na ženitovinah po kmetih in to v današnjih, tako hudih dneh. — Včasih gre četrtno dote „rakom žvižgat“ s samimi ženitovanskimi stroški. Pa tudi ženitovanski ljudje sami se vračajo domov bolni na telesu, na duši in na žepu. Najhuje je pa to, da se obrača za ženitovanske veselice najbolj noč. „Noč ima pa svojo moč.“ — Ne bom govoril, da so pri ženitovanju pričujoči tako imenovani „tovariši“ in „tovarišice“, mladi ljudje najnevarnejših let — polni „vinskega“ ali še družega „duha“; hočem opomniti le nevarne „voglarije“. — Pri voglariji se godé vsakovrstne nerodnosti: pijančevanje, razuzdanost, poškodovanje gospodarskih priprav, prepiri, pretepi, celo poboji. Koliko imajo zaradi tega opraviti c. kr. sodnije! „Voglarije“ bi pa ne bilo, ko bi se ženitovanske veselice vršile po dnevu, ne pa po noči. — Če duhovniki svaré in prav učé, kaj pravijo ljudje? „Mi nočemo drugače, kakor je navada“, je kratek odgovor. Vprašanje: Ali bi ne mogla ustaviti ženitovanskih veselice in „voglarij“ posvetna oblast? Kaj pravijo k temu naši deželni poslanci? —r.

(Novi francoski akademiki.) Dne 2. t. m. so volili francoski akademiki tri nove članove namesto rajnega Renana, Berthelota, Ruseta in Marmier-a. Zanimivo je, da je kandidiral tudi Zola, a da je vse trikrat slavno propadel. Izvoljeni so: Bornier, Thureau-Dangin in Challemeil-Lacour. Zaslug teh mož malokedo pozna. Challemeil je podpredsednik senata; Thureau je spisal neko zgodovinsko delo; Bornier je pa nekaj dram; mej njimi „Mahomet“, katera se ni smela predstavljati, da ne bi žalila mohamedovcev. V panamskih časih so si neumrljivci francoski vender ohranili toliko pameti, da so ovrgli Zolo. —

(Z dolenjskih hribov) se nam poroča: Burja brije, da ropotajo okna! Pri peči mi je mraz! Kaj to pišem, saj menda je povsod tako. O vremenu pisariti, to je prenavadno, torej kaj družega. Ravno je vstopil sosed v hišo; torej njega vprašam, kaj hočem pisati Slovincu. Veš kaj, mi dé sosed; zini katero o slovenskih liberalcih. To pa tudi jaz pritrdim. Sicer nehvaležno delo, ker zamorca umivaj še tako, vedno ti bo črn; tako je tudi s slovenskimi liberalci! Hvaležni smo cenjenemu „Slovincu“, ker tako odločno odkriva nakane slovenskih liberalcev; hvaležni smo zlasti za krepke uvodne članke „slovenski liberalci in loža“. Tukaj je njih pravcata fotografija! Slovenski liberalci sami sebe bijejo po glavi, pišejo prav lepo, in v resnici drugače ravna. Brali smo po naključju v „Rodoljubu“ šte. 22, 19. novembra 1892: „Pri nas na Kranjskem pa žalibog ni povsod tako, in marsikje zabavlja se raz leco le čez liberalne slovenske brate in brezverce, namesto da bi se podučevalo kmeta o umnem gospodarstvu, in poleg tega tudi o njegovih narodnih pravicah.“ Kako lepe besede, toda grozno puhle. Gospodje liberalci povemo Vam, da nas duhovščina na Kranjskem podučuje rada o umnem gospodarstvu, in o narodnih pravicah več, kakor je dolžna, in to stori brezplačno! in Vi gospodje? Poznam duhovnega, ki je kmetovalce podučeval vsestransko, in se veliko trudil tudi za gmotni napredek kmetovalca. Kmetovalci so ga radi imeli, in kdo ga je črtil? To so bili slovenski liberalci! in zakaj so ga črtili; zato ker se je veliko trudil za blagor kmetovalcev. Kaj pa misliš ti sosed o tisti večini, ki jo vlada kuje skupaj? V resnici ne pričakujem nič dobrega; kjer se kuje, flika, vari, in kjer se kompromisi delajo, tam ni nič dobrega. Žalostnega spomina so kompromisi pri nas! Po vsakem kompromisu je bila liberalna stranka ojačena, mirnim dušam se je dalo malo kadila v časopisih, pa je bilo. Taka bo tudi z dunajskim kompromisom. Liberalna stranka se bo okrepila, mirne duše bodo vlovile kak red, ali pa se jim bo pela slava po časopisih! Katoliško ljudstvo ti plačuj davke, ti voli katoliške poslance; dalje se nikar ne brigaj! Liberalcem na ljubo pa katoliško šolo daruj.

(Nekaj hrvatskega.) Zadnjo soboto se je približilo dovoljenje za železnični prog: Osek-Batrina in Pleternica-Požega. Koncem § 21. se pa bere: „Sedež družtvu je Budimpešta, ali Osek; službeni poslovni jezik mu je pa izključno madjarski jezik.“ Težko je temu kaj dostavljati, nego tožno znano resnico: Gorje mu, kedor se zbliža z Madjar-emberom!

(Hus v Brnu.) Iz Brna se nam piše: Dne 30. januarja t. l. je imelo tukajšnje češko bralno društvo svoj občni zbor. Društvo ima kakih 800 gl. premoženja. Pri tej točki je poprijel besedo dr. Seidl ter predlagal, da naj se pošlje 100 gl. v Prago kot prispevek za zgradbo Husovega spomenika. Čudno, da se i pri nas najde taka gorečnost za krivoverca! Pri glasovanju pa je predlog padel — gotovo v veliko žalost g. predlagalca in njegovih somišljenikov. Za to si je stekel zaslugo g. deželni arhivar Vinko Brandt. Le-ta učenjak je temeljito dokazal, da se je pričela sužnost kmetskega stanu še le po husitskih vojskah in da je husitsko in protestantovsko plemstvo pripeljalo narod na — Belo Goro. Res ima Hus veliko zaslug za češko slovstvo, teh mu nihče ne zanikava, ali po Husovi proslavi hrepeni ena stranka iz sebičnih namenov. Ako bi se predlog sprejel, razžalila bi se večina društvenih udov, kar bi povzročilo prepire, kateri bi pač jako malo koristili smotru društva. Spomnil je zgodovinarja, slavnega Šafarika — protestanta, ki je med drugim o Husu povedal: „Husa bi morali zopet sežgati, ako bi zopet od mrtvih vstal.“ — Besede učenega arhivarja so močno poparile Husove častilce in razveselile vse, ki v njem spoznavajo krivoverca in sovražnika svete cerkve, kar je pokazal izid glasovanja. — Tako se med seboj dajemo — Nemeč si pa od veselja roki mane. — Dne 29. januarja se je vršil občni zbor „Občanské Besedy“ (meščanske čitalnice) v Uherskem Brodu. Tudi tukaj so se udarili Staročehi z Mladočehi. Mladočehi bi bili prav radi spravili za predsednika društva kakega svojca, a izpodletelo jim je. Izvoljen je bil dr. B. Weber, odvetnik in predsednik katoliško političnega društva za uherskobrodski okraj. Ta, že itak zadosti hud poraz Mladočehov je postal popolnoma, ko so izbacnili iz društva zborovalci skoraj enoglasno — le dva sta bila zoper — njihovega vodnika in vrednika „Uherskobrodských Listu“, gosp. V. Pikner-ja. Jasno so s tem pokazali vrli uherskobrodski me-

ščanje, kako sodijo o Mladočehih, njihovi politiki in junaskih delih, s katerimi se povsod bahajo. Slava jim!

(Svetozar Hurban Vajansky) je vender-le vzlic pritožbi obojen, in bode v kratkem nastopil svojo kazen: enoletno ječo. Zaslužni boritelj za slovaški obstanek zapušča ženo z nepreskrbljenimi otroci — v bedi. Olomuški list „Našinec“ pobira darove za nesrečno družino z geslom: „ne opuštajme bratři svých v zajeti madarském“ — ne zapuštajmo svojih bratov v madjarskem ujetji. Dosedaj se nabralo 117 gl. 53 kr.

(Ruščina na derptskem vseučilišču.) Vse profesorje tega vseučilišča je vprašala ruska vlada, kedaj bodo zmožni, predavati v ruskem jeziku. Vseh drugih oddelkov profesorji so vsaj nekateri odgovorili povoljno, le protestantski bogoslovci so se odločno izrekli, da nikdar ne bodo mogli v ruščini predavati, češ, ker je vse protestantsko slovstvo nemško in ker bi se po tem takim moralo potem tudi pridigovati v ruščini, kar je pa dosedaj prepovedano. Poslal je bogoslovski oddelek svojega dekana Falka v Petrograd, da ondi ministru narodne prosvete pojasni celo zadevo.

(Potni listi [pašport]) na Ruskem imajo jako stroga določila. V kolikor so katoliškemu duhovstvu v oviro in škodo, smo jih že pojasnili v našem listu pred par leti. Sedaj se pripravljajo nove določbe, a žal, razmere se duhovstvu s tem ne obetavajo zboljšati. Zamenili jih bodo le v knjžice, ki se bodo dajale na deset ali pet let in za manj časa. Za deset let bodo dobili pašport le najzanesljivejši ljudje; za pet let: kmetje, meščanje in rokodelci. Drugim, katerim ni mnogo zaupati, (in mej te se šteje, žalibog, tudi katoliško duhovstvo), se bodo izdajale knjžice za 3 mesece, 6 mesecev, ali jedno leto.

Društva.

(Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem) je imelo dne 5. febr. svoj drugi letošnji shod „pri Kranjcu v Selu pri Podkrosu. Shod se je obnesel kakor prvi dne 2. t. m. prav dobro. — Nedavno so celovške „Fr. St.“ pripovedovale o „gesunder Sinn“ podkroških kmetov, češ da kar slepi hodijo za „bauernbundarskimi“ kričaci. No, shod v nedeljo nas je o tem drugače poučil in dokazal, da se je žlobudravi monitër naših „parteitagovcev“ pošteno — zlagal! Brezvestni nemškutarski mogotci so pač vedeli na lažnjiv način pregovoriti oziroma preslepiti kmete, da so se podpisovali za nemško šolo — zoper svoje prepričanje, a mnogoštevilna udeležba kmetov pri zadnjem shodu je pokazala, da se i ti kmetje ne marajo zagrizemu dež. sodn. svetovalcu na ljubo izneveriti svoji materinščini! — Zborovanje je zopet vodil zaslužni podpredsednik blag. g. Vek. Legat. O namenu kat. pol. društva in o cilju slov. stranke na Koroškem je govoril č. g. mestni kapelan Fr. Treiber, ki je v dovršenem govoru razlagal koroških Slovincov geslo: Vse za vero, dom, cesarja. Ob koncu se je govornik spominjal i papeževe petdesetletnice in zborovalci so sv. Očetu zaklicali trikrat: „Živio!“ Jako prepričevalno je govoril o šolskem vprašanju g. urednik Fil. Haderlap, ki je kazal kako bodi šola urejena, da bode vstrezala zahtevam vernega slovenskega prebivalstva. Isti gospod govornik je pozneje imel i poučen govor, v katerem je z jako poljudno besedo priporočal kmetovalcem pridnost, varčnost itd. Veleč. g. župnik J. Vidovic z Radeš je v izbornem šaljivem govoru, ki je vzbujal mnogo smeha, šibal nemškutarijo. — Lepi shod v Podkrosom nam je pokazal, da slovenstvo i v celovski okolici ni še čisto zaspalo! Da bi se le kmalu zbudilo k krepkemu življenju. Iskreno zahvalo moramo izreči marljivim in neutrudnim rodoljubom, ki stoječ na čelu vrliga kat. pol. društva neumorno delajo za probujo verske in narodne zavesti med koroškimi Slovinci!

(Čitalnica v Planini) je imela 5 t. m. svojo vsakoletno predpustno veselico, katera se je izvrstno obnesla. Videli smo zbrano vso gospodo domačo in z okolice. Zastopana je bila Cerknica po odličnih rodbinah Šerko, Pogačnik, de Schiava itd., — z Rakeka so nas počastili gospod Sebenikar z gospo, gosp. Heng z gospo in drugi, — tudi Unec, naš bližnji sosed, ni zaostal ter bil po g. župniku, gospej Jeršanovi, rodbini Méliwa odlično zastopan, s kratka: bil je skupaj cvet majhnega dela naše Notranjske, blizu 100 oseb s prvih krogov prebivalstva. — Predsednik čitalnice, g. župnik Podboj, je v svojem lepem nagovoru razvijal potrebo pravega razmerja mej delom in počitkom, opravilom in razvedrilom ter na koncu pristréno pozdravil vse goste, ptuje in domače. Gospodje pevci so zakrožili tri pesmi, prav precizao, ter želi burno pohvajo. Šaljiva loterija je vzbudila mnogo smeha, tu in tam tudi majhno nevoljo, toda previdno prikrito. Da se je na zadnje plesoljubna mladina nekoliko zasukala, — kdo bi jej zameril v taki družbi in predpustom? Saj je pa tudi šestorica g. godcev strunam izvab-

ljala tako prijetne glasove, da mlada kri kar ni mogla mirovati. — Čitalnica sme biti zadovoljna z tako lepimi uspehi.

(Slomšekova slovesnost.) Iz Maribora se nam poroča: Ze 6. prosinca je občni zbor mariborske čitalnice pozdravil blago misel, prirediti slovesni večer, na katerega naj se znova opré večni spomin nesmrtnega Slomška. Ova ideja se je vršila 2. sveč. Pri Gambriju je bilo, kjer so povabljeni gostje — večina je bila inteligence — napolnili vsak kotič po sobah. Med vseh stanov zastopniki drugače različnimi v marsikaterem oziru si opazil le eno, navdušenost medsebojno. Duhovnikom, kojih so šteli do 30, delovali so trije vč. gg. korarji: Herg, Dr. Križanič in Bohine. Prišli so častilci Slomškovi zasebni ali poslanci čitalnic iz obližja in daljine: iz Celja, Ptujja, Ormuža, od sv. Marka pri Ptujju, Poličan, Smarja, Konjic, Slov. Bistrice, Žavca. Dasi ravno je omeniti posebej dr. Vošnjaka iz Ljubljane in dr. Suca nadžupnika šmartinskega, je vendar slavni večer osobito častiljivost razodel s prisotnostjo nadžupnika A. Fröhlicha, ki je v 74letni dobi svojega blagega srca proslavljenca v čast razvel zbrano mladino; po dovršenem vspredu je starček zborovemu petju prilagal tudi svoj glas, toda ko se mu je predsednik očitno zahvalil za prihod, so se mu vdiral solze. Večeru dolžni del prčne železniška godba pod kapelnikom Füllekrus z domačimi melodijami dijaške koračnice. Predsednik Tone Borščnik, stolni vikar, povdarja v pozdravu prišedših edinost in pripomni, da je primerno slaviti velemoža, kojega ostanke 200 stopinj od nas počivajo. Da so peveci dosti ur vajam žrtvovali, je mirno dokazovala po dvoranah polegajoča tihoča med njih petjem. Veliko pozornost je zbudila Lj. Hudovernikova najnovejša krasna uglasbena za koncert: „Zvezde“ (Slomškove besede), četverospjev s solom, katerega je z lepim bariton-glasom prednašal drd. med. Bela Stuhec. Kako prijeten je Slovencu slovenski instrument, ki ga udarja slovenska roka zavzeta mladočutečega življenja, o tem so razlagale Graškega Triglava tamburice. Dika večeru pa je bil govor g. korvikarja dr. A. Medveda. Zunan govornik izjavi z mogočnim srce predirajočim glasom v pičli 1/2 uri nastopne misli: Teško je slavne može tako proslavljati, kakor zaslužijo. Tem težavnije je govoriti o Slomšku, ker njegova zasluge za naš narod so preobile. Po kratkim životopisu, pride govornik na Slomškovo delovanje, katero opazuje s stališča povse slovenskega gesla: Vse za vero, dom, cesarja! Slomšek deloval je „za vero“, kajti označeval je besedo božjo s spretnostjo in z velikaanskim uspehom; poleg tega je posvečeval krščansko ljudstvo z najčudenostejšim življenjem. Za „dom“ je storil Slomšek neprimerno veliko: a) za slovstvo: ustanovil je Drobntince, Družbo sv. Mohorja, pisal izborne pastirske liste, knjige posebno šolske in nedosegljive životopise, b) v narodnem boju bil je neustrašen junak naslanjajoč se vedno na svoje prekrasno geslo: Za narod malo govoriti, veliko delati, vse pretrpeti. (Gromovito odobravanje). Široko razvije govornik škofa Slomška delovanje „za cesarja“. Njih Veličanstvu iz celega srca udan se je upiral upornikom l. 1848; zapovedal moliti ob času nemirnem, zlagal slovenskim vojakom pesni. V sklepu opominja govornik, naj imamo Slomška v večnem spominu in se ravnamo po zlatih njegovih naukih. Godba završi vspredu s sviranjem Slomškove koračnice in zavladala je splošna zadovoljnost. Živila Slovenija a tudi duh Slomškov v njej!

(Gasilno društvo v Radovljici.) V nedeljo zvečer priredila nam je naša prostovoljna požarna bramba „plesni venček“ v Hotelu Bastelj. Vspored: 1. Tombola. 2. Ples. — Vspored je sicer kratak, a zadnja točka je jako raztegljiva in se dá potegniti tudi do jutra. Cisti dohodek, katerega je okoli 100 gld., namenjen je za stavbo shrambe požarnega orodja. Tudi okoličanov se je precej vdeležilo.

(Slovenski klub na Dunaju) priredi v soboto, 11. svečana t. l. četrti svoj večer v tej sezoni v restavraciji „Zum alten Schottenthor“ I. Schottengasse 7. Berilo ima gosp. Josip Mantuani, redni član c. kr. zaveda za raziskavanje avstrijske zgodovine na Dunajskem vseučilišču. Berilo je naslov: „Tri dni ob Sprevi.“ Na tem večeru bodo prvič igrali gg. tamburaši slov. akad. društva „Slovenije.“ Na dnevnem redu je tudi petje. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Naslednji večeri slovenskega kluba bodo: Dne 11. marca, 8. aprila, 13. maja in 10. junija. Berila so obljubili: gosp. prof. Stritar za 11. marca, dalje gg. prof. dr. J. Pajk, dr. P. Turner, dr. Fr. Simonič, dr. K. Strekelj, dr. M. Murko, dr. Al. Heman, g. Fr. Svetič, I. Hönigman, A. Vavpotič.

(Slovenska čitalnica v Ljutomeru) bode praznovala letos petindvajsetletnico svojega obstanka. Na Svečnico leta 1868 se je bila namreč ustanovila ter zlasti v prvem času živahno delovala, da se je v lutomerski okolici narodna zavest bolj in bolj oživljala in širila. V poznejšem času je pač večkrat dremala in životala, ali v novejšem času se je zopet vdrnila in krpko gibala ter bila središče narodnega gibanja v Ljutomeru. Nekoliko let vsem ima namreč lutomerska čitalnica dobro izurjeni pevski zbor, lep oder za gledališke predstave, in evenski tamburaši so bili vedno v ozki zvezi s čital-

nico. V letošnjem občnem zboru so bili izvoljeni: predsednikom gosp. notar Anton Slamberger, podpredsednikom Ivan Kukovec, tajnikom Ivan Ivančič, blagajnikom Anton Misija, knjižničarjem Josip Freunfeld, in odbornikoma Ivan Skuhala in France Sršen. Ta odbor je sklenil, da z ozirom na tesne prostore, ki so po zimi čitalnici na razpolaganje, in z osirom na druge neugodne razmere ne more na Svečnico praznovati svoje petindvajsetletnice, ampak po letu, ko se veselica lahko na vrta praznuje, in bodo tudi druge razmere ugodnejše; na Svečnico pa naj se priredi samo zabavni večer s petjem in primernimi govori. Ta zabavni večer se je res prav lepo obnesel. Čitalničarji in drugi narodnjaki iz okolice so se v obilnem številu zbrali. Predsednik jih je s prav primernim nagovorom pozdravil; gosp. Skuhalo je v daljšem govoru razlagal življenje in pesmi pokojnega Leopolda Volknerja, rojenega Ljutomerčana, vriega pesnika Slovenskih Goric, in gosp. Ivan Kukovec, najstariši ud čitalnicin, je v krepkih besedah razložil pomen čitalnične petindvajsetletnice in odborov namen, kako jo hoče praznovati. Peveci pa so med govori péli slovenske pesmi, in tako je minula tiha zabava ob petindvajsetletni ustanovitvi lutomerske čitalnice v najlepšem redu. Veselico s plesom je čitalnični odbor odklonil, kar je prav hvalevredno. Take veselice stanejo mnogo denarja in zanje ne marajo vsi, ker ples ugaja le bolj mladini. Razven tega se itak o pustnem času dovolj plesnih veselic prireja po vseh gostilnah. — Kdaj da se bode slovesna petindvajsetletnica praznovala, to še ni natanko določeno, in kako, tega pa ne smem ovaditi. Gotovo bode pa odbor vse storil, kar mu bode mogoče, da se bode ta petindvajsetletnica praznovala dostojno in našim razmeram primerno.

(Predpustna veselica.) V „rokodelskem domu“ bo pustno nedeljo zvečer veselica, ki obeta biti jako zanimiva. Saljivo in zanimivosti polno, novo igro iz kmečkega življenja „Občinski tepček“ nam bodo takrat predstavljali vrli in v tej stroki še vedno pohvaljeni pomočniki. Tudi peli nam bodo. Komur je mar za pošteno zabavo, ne zamudi lepe prilike!

(Petindvajsetletnico) društvenega obstoja slavili bodo letošnje poletje ljubljanski tiskarji.

(Slovenski gasilni vežbovnik) za naša gasilna društva izdal bo na svetlo g. A. R. Ahčin. ki se je namenil vsled sklenjenega ukrepa na tretjem shodu kranjskih gasilnih društev v Kamniku z dobrohotnim sodelovanjem tovarišev svojih po deželi v to vrho spisati in sestaviti slovenski eksercirni pravilnik.

(Glasbeni zavod) hrvatski je imel zadnjo soboto glavni shod. Premoženja ima društvo — 58.297 gld., 30 kr. Stroškov je bilo 37.741 gld. Za ravnatelja so pa izbrali vzvišenega križevskega škofa — Drohobeckega.

(Hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo) je imelo zadnje leto 29.385 gld. 63 kr. dohodkov in 28.542 gld. 44 kr. stroškov. Skupnega imetja je bilo koncem leta 61.006 gld. 62 kr. — Razstava je imela 100.000 gld. dobička.

Telegrami.

Dunaj, 7. februarja. Dne 15. t. m. snide se dolenjeavstrijski deželni zbor v kratko zasedanje.

Dunaj, 8. februarja. V zbornici poslancev je predlagal poslanec Spinčić, da se začne razprava o odgovoru ministerskega predsednika na njegovo interpelacijo. Ta predlog se je odklonil. Zanj so glasovali le Hrvatje, Mladočehi, protisemitje in nemški nacionalci. Potem se je pa nadaljevala debata o budgetu učnega ministerstva. Na dnevnem redu je bilo poglavje o ljudski šoli. (Včeraj je ministerski predsednik odgovoril na tri Spinčićeve interpelacije. Na prvo gledé novih volitev v višnjanski občini je odgovoril, da so se volitve zavlekle zaradi nereda, katerega je našel upravni odsek pri svojem uradnem nastopu v občinski pisarni. Okrajno glavarstvo je vse storilo, da napravi postavni red. Na interpelacijo zastran javnih razmer v Istri in zlasti napadanja slovenske manjšine je odgovoril, da so kompetentna oblastva postopala proti krivcem. O dogodkih v deželnem zboru pa v zbornici poslancev ne more govoriti. Zastran volitve v Pomjanu je pa ministerski predsednik rekel, da je namestništvo v Trstu po možnosti pospeševalo priprave za volitve. Op. vred.)

Trst, 7. februarja. Poročila s Zanta so strašna. Sela so razrušena. 40.000 ljudij brez strehe v največji revščini. Če tudi so se poslala živila iz Aten in z Malte, vendar je velik glad. Več oseb je pokopanih pod hišnimi razvalinami. Koliko je mrtvih in ranjenih, se še približno ni moglo določiti.

Tri četrt mesta Zante je v razvalinah. Bolnišnica se je podrla. Strah in škoda velika. Kralj in kraljica prišla na Zante.

Levov, 8. februarja. Knez Leon Sapieha je umrl.

Pariz, 7. februarja. Včeraj je bil pretep mej policisti in vojaškimi novinci. Ljudje so potegnili s poslednjimi in kamnjali policiste. Ti so prijeli za orožje. Več mladih ljudij je ranjenih. Dvanajst so jih zaprli.

Pariz, 7. februarja. Preiskava proti Rouvieru, Devesu in Renaultu se je ustavila. Grévy, Cottu in drugi zatoženci pridejo pred porotnike.

Pariz, 8. februarja. Kakor poroča „Petit Parisien“, se je kolera v Marzelju pokazala. V ponedeljek jih je 12 zbolelo, 7 umrlo; včeraj 37 zbolelo, 12 umrlo.

Atene, 8. februarja. Na Zantu bil je nov potres, ki se je čutil tudi v Patrasu in Cephaloniji.

London, 8. februarja. Spodnja zbornica je z 276 proti 109 glasom zavrgla Keihardiesov dostavek k adresi, da se obžaluje, da se v prestolnem govoru nič ne omenja beda delavcev.

Melbourne, 7. februarja. V okrajih Brisbane in Cleveland je povodenj. Več poslopij je voda odnesla ali poškodovala. Dosedaj 22 mrtvih.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg

(s. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich) priporoča naravnost zasebnikom, črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gld. 11-65 meter — gladko, progasto, karirano, vzorčasto, damasti itd. (kacih 140 različnih baž in 2000 različnih barv, desinov itd.) vozine in carine prosto. Vzorci obratno. — Pisma veljajo 10 kr. iz poštna karta 5 kr. v Švicu. 12 (1 19—3)

Umrli so:

6. februarja. Viljemina Lilsdorf, učiteljica na glasovir, 52 let, Gospodske ulice 9, pleurit. exudat. — Apolonija Jerina, posestnica, 77 let, Žabjak 13, marasmus senilis. — Helena Tekave, delavčeva žena, 59 let, Žabjak 12, plućnica. — Marija Peternel, delavčeva žena, 64 let, Poljske ulice 11, jetika. — Franc Anžič, kajzar, 40 let, Illova 40, meningitis.

V bolnišnici:

6. februarja. Marija Semen, gostija, 75 let, ostarelost.

Tujci.

6. februarja.

Pri **Malicu**: Buchtel, potovalec; Kohner; Hartman in Ficht, trgovca, z Dunaja. — Fürst, trgovec, iz Budimpešte. — Sima, trgovec; Perko, potovalec, iz Celja. — Lang, trgovec, iz Beljaka. — Peber, trgovec, iz Trsta. — Woschnagg, lastnik tovarne, s soprogo, iz Šoštanja. — Anton, tajnik, iz Gradca. — Zynin, trgovec, iz Šmartina. — Linossi iz Kočevja.

Pri **Mercu**: Mayer in Tauber, trgovca, z Dunaja. — Sonnenberg, trgovec, z Ogerskega. — Kladnik, poštni upravitelj, z Vranskega. — Aussetz, poštar, s Krškega. — Effenberger iz Sežane. — Babič, Racher, trgovec, in Berkovič, ravnatelj banke, iz Sarajeva. — Forberger s soprogo iz Berolina. — Spendal iz Št. Vida. — Rizzotto iz Trsta. — Rambelli iz Št. Petra.

Pri **bavarskem dvoru**: Maurer, pokovski mojster, iz Beljaka. — Vilhar iz Postojine. — Zadnikar iz Št. Petra. — Funter, posestnik, iz Mengša.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mru	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	7463	-18.0	sl. svzh.	del. oblac.	
7. u. pop.	7439	-38	sl. jzau.	oblačno	0-00
9. u. zveč.	7421	-8.8	sl. szap.	"	

Srednja temperatura -10.2°, za 9.8° pod normalom

Eksekutivne dražbe.

Okr. sodišče Vel. Lašiče: Ant. Vidrihovo zemljišče (125 gld.) na Cesti štev. 42, dne 14. februarja in 14. marca.

Dež. sodišče v Ljubljani: Premakljivo blago in premičnina Marije Pukelsteinove in Mat. Jagrove (410 gld. 20 kr.), dne 20. febr. in 6. marca.

Okr. sodišče Črnomelj: Jurij Starasiničovo zemljišče (50 gld.) v Jelševniku št. 34, dne 24. febr. in 7. aprila.

Okr. sodišče Škofja Loka: Marijana Bertonec, zemljišče (1115 gld.), št. 44 v občini Godešiču, dne 9. marca in 13. aprila.

Prostovoljne dražbe.

Od 6. t. m. pričeni in prihodnje dni premakljivo blago iz ostaline pokojne Frančiške Ovijačeve na Kongresnem trgu v Ljubljani.

Proglašenje mrtvim.

Od c. kr. dež. sodišča v Ljubljani: Alojzij Reitharek v Trliču; dan njega umretja 1. januarij l. 1893.

Razpisane službe.

Na jednorazredni deški ljudski šoli v Trliču mesto družega učitelja; prošnje do 15. februarja okr. šolskemu svetu v Kranju.

V poslovnem področju železniškega obratnega vodstva v Beljaku tekom 1893. l. za doslužene podčastnike mnogo uradniških (v pisarni) in poduradniških služeb, dalje služniških služeb (službe na postajah in v skladiščih, čuvaji na progah in premiku). Nadrobnejši natečaj je objavljen v turodnem listu („Laib. Ztg.“) z dne 30. januarja, prošnje se vpošiljajo e. kr. železniškemu obratnemu vodstvu v Beljak.

Ustanove.

Dr. Pavel Ign. Raschenova dekliška odgojevalna ustanova (44 gl. 10 kr.); prošnje do 1. marca deželni vladi.

Za tiste učenke s Kranjskega, ki se hoté učiti babištva (slovenski tečaj), razpisano je devet ustanov po špo 52 gl. 50 kr. Prošnje za te ustanove izročiti so do dne 15. februarja t. l. dotičnemu e. kr. okrajnemu glavarstvu. V teh prošnjah morajo, kakor to postava veleva, dokazati svoje uboštvo in lepo vedenje, potem, da še niso nad 40 let stare in da so po lastnosti svojega razuma in telesa pripravne naučiti se babištva. Opominja se, da se ne bode jemal ozir na prosilke, ki ne znajo brati in pisati.

Vknjiženje tvrdke.

Pri e. kr. deželnem kot trgov. sodišču v Ljubljani: Zadrudna tvrdka „Gričar & Mejač“, manufakturna in konfekcijska obrt; tvrdka stoluje v Ljubljani.

Proglšenje konkurza.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani proglasilo je trgovski konkurz na imetje Jos. Elsnerja, trgovca v Litiji št. 6. Konkurni komisar je e. kr. okrajni sodnik J. Nabernik, upravnik imovine dr. Jul. pl. Wurzbach; likvidacijska roka 15. febr. in 22. marca v Litiji.

Pod oskrbništvom.

Tomaž Debeljak, 58 let star, pek, stanujoč prej v Mogunciji, pristojen v Kranj, radi bebosti; oskrbnik mu je Vincenc Debeljak v Kranju.

Janez Rudolf, kotar v Godoviču, radi bebosti; oskrbnik mu je Jan. Rudolf ml., posestnik v Godoviču.

Marija Stupica iz Konce na Kočevskem zbog blaznosti; oskrbnikom ji je postavljen od novomeškega okrajnega sodišča Josip Peče iz Konce št. 2.

Marija Stimpfl ml. iz Oneka (kočevski okr.) radi blaznosti; oskrbnik nje je Matej Stimpfl ml. od tam št. 27.

Helena Golob iz Spod. Otoka št. 6 (radovljiški okraj) radi blaznosti; nje oskrbnik je Valentin Golob od tam.

Matevž Preželj iz Srednje Vasi (radovljiški okraj) radi bebosti; njemu je oskrbnik brat Iv. Preželj iz Srednje Vasi št. 8.

Marija Černe iz Vrbovice (okraj Kočevje) radi bebosti; nje oskrbnik je Fr. Medic od tam.

Zahvala.

Za meni povodom Najvišjega odlikovanja izražena laskava voščila usojam si izrekati globokočutečo zahvalo.

Dr. Jarnej Suppanz,

vitez Franc Jožefovega reda, e. kr. beležnik in predsednik beležniške komore za Kranjsko. 104 1

Križev pot

90 cm. visok, prodá takoj za

65 goldinarjev

FR. TOMAN,

podobar in pozlatar 85 6-3

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.

St. 2293.

Razglas.

Ker je uradno dokazano, da se je vnela v jednom tukajšnjem hlevu pri goreji živini kužna bolezen na gobcu in parkljih, se lastnikom goveje živine in prsišček naroča, da naj natančno opazuje svojo živino, in če bi zapazili zamenja bolezo, kakor: unetje žleznate kože v gobcu, male mehurčke ali uzgunde v čeljustih, ali če živina težko je in prežvekuje, ali če ima jednako unetje in rane na parkljih, da to takoj naznanijo podpisane mu magistratu.

Kdor bi to naznanilo opustil, kaznoval bi se z zaporem do dveh mesecev ali z globo do 300 gl.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 1. februarja 1893.

V najem dam takoj kovačijo

z vsem kovaškim orodjem in stanovanjem. Ista je poleg okrajne ceste in blizu grajenja dolenske železnice. Sprejem pa tudi spretnega kovača, kateri se more izkazati z dobrimi spričevali in je preskušen v podkovstvu, proti mesečni plači.

Dotičniki oglašé naj se pri **Fr. Žnideršiču v Zdenski vasi**, pošta Videm pri Velikih Laščah.

99 3-1

Matevž Lipar,
tovarnar cementa
v Šmarci pri Kamniku,
javljam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu,
da sem izročil
zalogo cementa
kateri je priznan kot izvrsten, gospodu
M. Mateku,
trgovcu v Kamniku, p. d. „pri Kodelcu“.
Vsa njemu došla naročila izvršil bode natančno in točno po tovarniški ceni.
Priporočam torej zalagatelja in svoj izdelek v blagohotno uvažanje. 93 3-2

Hišne telegrafe, napeljuje po najnovejši, zanesljivo delujoči metodi in najnižji ceni
72 10-6
Josip Rebek
ključavničar v Ljubljani.
in strelevode Vsa posamična dela so vedno v zalogi.

Vsakovrstne slamnike

najnovejših oblik iz domače in tuje slame

izdeluje, prodaja in popravlja po možno nizki ceni

Franc Cerar,

prej **J. Markuzič,**

Domžale, Kranjsko. 75 3-3

(Cenike pošlje franko. — Ustanovljeno 1863.)

Lekarna Trnkóczyjeva, Dunaj, V.

Lekarna Trnkóczyjeva, Dunaj, VIII.

Lekarna Trnkóczyjeva, Dunaj, III.

Trnkóczyjev
grenki konjak,
okusno in najboljšo sredstvo za želodec.
I steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gl.
prodaja
Ubald pl. Trnkóczy,
lekarnar v Ljubljani.
Prodajalci na drobno dobé rabat.
Lekarna Trnkóczyjeva v Gradcu.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

96 3-3

Naznanilo obrta.

Usojam si svojim p. n. naročnikom zahvaliti se uljudno za mnogoletno zaupanje, katero so skazovali **mojemu očetu**, in hkratu naznanjam, da sem samostojno prevzel
kamnoseški obrt
v lastni hiši v Parnih ulicah št. 9 v Ljubljani
in ga bodem nadaljeval.
Ob jednem priporočam se za izvršitev vseh
umetnih in stavbenih kamnoseških del,
katera bodem najsolidnejše in najboljšo oskrbel.
Imam pa tudi vedno **bogato zalogo** že narejenih, iz različnih in najlepših marmornih vrst po najnovejših arhitektoničnih načrtih izdelanih
grobnih spomenikov
po najnižjih cenah.
Z velespoštovanjem
Vincenc Čamernik.
97 3-2

Dunajska borza.

Dne 8. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gl. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 40
Zlata renta 4%, davka prosta	117 . 35
Papirna renta 5%, davka prosta	— . —
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	998 . —
Kreditne akcije, 160 gl.	322 . 50
London, 10 funtov strl.	120 . 95
Napoleonond (20 fr.)	9 . 61 1/2
Cesarski cekini	5 . 70
Nemških mark 100	59 . 22 1/2

Dne 7. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	114 gl. 55 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 . 90
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	147 . —
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	147 . 50
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	194 . 50
Zastavna pisma avstr. ces. zem. kred. banke 4%	97 . 70
Zastavna pisma	101 . 50
Kreditne srečke, 100 gl.	193 . 50
St. Genois srečke, 40 gl.	66 . —

Ljubljanske srečke, 20 gl.	23 gl. — kr.
Avstr. rudedega križa srečke, 10 gl.	18 . 90
Rudolfove srečke, 10 gl.	25 . —
Salmove srečke, 40 gl.	68 . —
Windischgraezove srečke, 20 gl.	76 . —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	151 . —
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2897	— . —
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	93 . —
Papirni rubelj	24 . —
Laških lir 100	— . —

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno.
Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gl. 2 60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor mož visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
in naloženih glavnih.